

Universiteit van Amsterdam
College van bestuur
Postbus 19268
1000 GG AMSTERDAM

Besluit Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag om accreditatie van de opleiding wo-master Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam

Algemene gegevens:

datum	Naam instelling:	Universiteit van Amsterdam
29 februari 2012	Naam opleiding:	wo-master Informatierecht (60 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag:	3 maart 2011
Besluit	Varianten opleiding:	voltijd, deeltijd
accreditatie	Locatie opleiding:	Amsterdam
wo-master	Naam VBI:	Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Informatierecht	Datum visitatie:	27, 28 en 29 oktober 2010
van de Universiteit van	Datum VBI-rapport:	februari 2011
Amsterdam (X4940)		
ons kenmerk		
NVAO/20120659/LL		

bijlage **Beoordelingskader:**

- 1 Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs [wo-master] van de NVAO (Accreditatiekader; Stcr. 2003, 120). Op grond van het toepasselijke Accreditatiekader wordt een opleiding beoordeeld aan de hand van zes onderwerpen, te weten: doelstellingen opleiding, programma, inzet van personeel, voorzieningen, interne kwaliteitszorg en resultaten.

Samenstelling QANU-panel:

- Prof.dr. R.M.G.E. Foqué, (voorzitter) Hoogleraar rechtsfilosofie en rechtstheorie, KU Leuven, België en Erasmus Universiteit Rotterdam;
- Prof.mr. N. Frenk, bijzonder hoogleraar Aansprakelijkheid en verzekeringsrecht, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof.mr. J.E. Bosch-Boesjes, Dean University of Groningen Honours College, Rijksuniversiteit Groningen, daarvoor UHD Burgerlijk Procesrecht en directeur onderwijs van de Faculteit Rechtswetenschappen;
- Prof.dr. J.W.F. van Tartwijk, hoogleraar Toegepaste onderwijskunde, Universiteit Utrecht;
- I. de Boer LL.M., student Master Sociaal Recht, Universiteit van Tilburg;
- Drs. T. Graas, secretaris, medewerker QANU;
- N. Verseput MSc., secretaris, medewerker QANU.

De NVAO heeft bij brief van 10 augustus 2011 de instelling aanvullende informatie gevraagd over de beoordeling van de deeltijdopleiding, het aantal contacturen, de staf-studentratio, de wijze van beoordelen van de eindwerkstukken en de rendementen. Bij brief van 12 oktober 2011 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen. De NVAO heeft deze in haar beoordeling betrokken.

Voorts heeft overleg plaatsgevonden over de uitkomsten van de beoordeling van het cluster Rechtsgeleerdheid op 3 november 2011 (met visitatiecommissie en VBI), 19 december 2011 (disciplineoverleg met de decanen van de rechtenfaculteiten) en 1 februari 2012 (overleg met rectoren van universiteiten met een juridische faculteit). De uitkomsten van de diverse overleggen heeft de NVAO eveneens meegenomen in de besluitvorming.

Uit deze overleggen is de NVAO gebleken dat de opleidingen en de instellingen de hen betreffende opmerkingen en aanbevelingen van de visitatiepanels ter harte nemen. Dat geldt in het bijzonder het studiesucces, dat bij vrijwel alle opleidingen een aandachtspunt is. Ook is uit de visitatierapporten en de genoemde overleggen gebleken dat de opleidingen maatregelen nemen en gaan nemen om de hen betreffende aandachtspunten te adresseren. De visitatiepanels spreken hierover hun vertrouwen uit. De NVAO deelt dit.

Om het vertrouwen verder te schragen, is met de rectoren van de desbetreffende universiteiten afgesproken dat de NVAO zal kunnen beschikken over de rapportages van de instellingen in het kader van de af te sluiten prestatieafspraken met de staatssecretaris. Deze prestatieafspraken betreffen ook het studiesucces van het onderwijsaanbod van de instelling. De NVAO adviseert de instelling om in deze rapportages ook te betrekken de opmerkingen van het panel rond het opleidingsprogramma. Dat is immers in belangrijke mate medebepalend voor het studiesucces.

Bevindingen:

Doelstellingen opleiding

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

De opleiding leidt op voor de juridische beroepspraktijk en het promotietraject. Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding overeenkomen met de eisen die in het vakgebied worden gesteld. De opleiding stelt zich ten doel inzicht te verschaffen in de samenhang tussen de verschillende rechtsdomeinen. Het panel meent dat in dat licht de eindkwalificaties ten aanzien van de rechtsvergelijking ambitieuzer dienen te worden gedefinieerd.

De eindkwalificaties sluiten aan bij de Dublin Descriptoren en daarmee bij een internationaal geaccepteerde beschrijving van het niveau van een bacheloropleiding. Het panel adviseert het verschil tussen de beoogde kennisniveaus in de bachelor- en masteropleidingen concreter te formuleren in de eindkwalificaties.

De eindkwalificaties sluiten voldoende aan bij de eisen van de wetenschappelijke discipline en de relevante beroepspraktijk. Het panel stelt vast dat een combinatie van een bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid of Fiscaal recht en de masteropleiding Informatierecht het 'civiel effect' voor de relevante beroepspraktijk oplevert. Voor afgestudeerden van de bacheloropleiding Notarieel Recht geldt dat zij voor het 'civiel effect' het vak Strafprocesrecht moeten hebben behaald.

Pagina 3 van 8 De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden QANU dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'doelstellingen opleiding' als voldoende.

Programma

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

Het panel constateert dat er in de opleiding veel aandacht is voor de actuele praktijk van de relevante beroepen en dat gebruik wordt gemaakt van actuele wetenschappelijke literatuur en degelijke handboeken. Het panel is echter van oordeel dat de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden en de rechtsvergelijking meer aandacht verdient. Het panel suggereert om aan de hand van de rechtsvergelijking het onderwijs in de onderzoeksmethodologie meer structuur te geven. Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende raakvlakken heeft met de actuele beroepspraktijk. Het waardeert de stagemogelijkheid. Het panel constateert dat studenten wensen dat het academisch karakter van de opleidingen wordt versterkt. Het panel ziet daar mogelijkheden toe door de reflectieve component van bestaande vakken te verstevigen of meer zichtbaar te maken.

Het panel stelt vast dat eindkwalificaties voor elke onderwijsmodule in concrete en toetsbare leerdoelen zijn vertaald. De opleiding wordt afgesloten met een masterscriptie waarin studenten moeten laten zien dat zij in staat zijn een goed samenhangend wetenschappelijk betoog te schrijven. Met de invoering van een verplichte 'paperextensie' in aansluiting op één van de basisvakken is de schrijfvaardigheid voldoende verankerd in het programma.

Het programma van de opleiding heeft inhoudelijke samenhang en een duidelijke opbouw van kennis en inzicht. Het panel beveelt aan in werkgroepen meer aandacht aan reflectie en meningsvorming te geven. Het waardeert de gebonden keuzeruimte die de samenhang en het informatierechtelijke karakter van de opleiding waarborgt.

Het panel stelt vast dat de opleiding goed studeerbaar is. Op grond van gesprekken met studenten en alumni constateert het panel dat de studielast van de verplichte vakken verzwaard en het onderwijsprogramma geïntensiveerd mag worden. Het meent dat een intensiever programma de studievoortgang kan bevorderen, omdat studenten zich meer uitgedaagd voelen. Uit aanvullende informatie die de NVAO desgevraagd heeft ontvangen blijkt dat het panel aangeeft dat studenten in de Nationale Studenten Enquête en in vakevaluaties opgeven dat zij rond de 23 uur aan de studie besteden.

De kwalificaties waarover studenten die instromen moeten beschikken zijn formeel vastgelegd en in overeenstemming met de relevante wettelijke eisen. Studenten met een juridische vooropleiding gaven aan het panel te kennen dat zij de vakken in het eerste semester te inleidend en te weinig uitdagend vonden. Het panel geeft aan dat het onderwijs meer moet worden afgestemd op de diversiteit van de instroom.

De opleiding omvat 60 ECTS en voldoet daarmee aan de vereisten voor dit facet.

Het panel stelt vast dat de curricula voorzien in een combinatie van werkvormen en dat er per module duidelijke werkvormen zijn omschreven, waar bij voor de verplichte vakken en de gebonden keuzeonderdelen vaak interactieve werkvormen zijn gekozen. Het panel

Pagina 4 van 8 beveelt aan aandacht te besteden aan de didactiek voor groepsopdrachten in de kernvakken Informatierecht en Intellectueel Eigendomsrecht.

Het panel stelt vast dat er verschillende toetsvormen worden gehanteerd en dat de toetsen aansluiten bij de eindkwalificaties. Het beveelt aan om de beoordeling van vaardigheden op het gebied van mondeling presenteren mee te laten wegen in de eindbeoordeling van een vak. De examencommissie heeft geen structurele inhoudelijke bemoeienis met de evaluatie van de toetsing en beoordeling, maar is zich wel bewust van haar nieuwe verantwoordelijkheden op dit gebied. Het panel adviseert de examencommissie de kwaliteit van de toetsing periodiek te evalueren op inhoudelijke eisen. Het panel adviseert het groepswerk in de verplichte vakken kritisch te bekijken en maatregelen te nemen tegen 'meeliftgedrag'.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport en aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden QANU dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'programma' als voldoende. De NVAO onderschrijft de adviezen van het panel om de studielast van de verplichte vakken te verzwaren, het onderwijsprogramma te intensiveren en de examencommissie de inhoudelijke kwaliteit van de toetsen te laten bewaken, conform haar wettelijke taak.

Inzet van personeel

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

Het panel stelt vast dat het onderwijs wordt voor een aanzienlijk deel verzorgd door docenten die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied. Vrijwel alle docenten zijn gepromoveerd en lid van een onderzoeksgroep. Het grote aantal bijzondere hoogleraren waarborgt een goede band met de beroepspraktijk.

Het panel stelt vast dat de staf-studentratio in de masteropleiding gunstiger is dan in de bacheloropleidingen, waardoor meer kleinschalig onderwijs kan worden verzorgd. Op grond daarvan stelt het panel vast dat de opleiding over voldoende staf beschikt om het programma met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Het panel stelt vast dat het behalen van de Basiskwalificatie Onderwijs verplicht gesteld is voor alle medewerkers met een onderwijstaak en dat studenten positief oordelen over de onderwijskwaliteiten van de docenten. Docenten hebben mogelijkheden voor professionalisering en kunnen per jaar 16 uur aan didactische cursussen besteden. Het panel adviseert in de scholing voor docenten aandacht te besteden aan het geven en toetsen van vaardighedenonderwijs.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden QANU dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'inzet van personeel' als voldoende.

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

De faculteit is gehuisvest in de Oudemanhuispoort en zal in 2016 naar een nieuwe locatie verhuizen. Er worden nog wel verbeteringen aangebracht in de oude behuizing. Het panel stelt vast dat de materiële voorzieningen adequaat en toereikend zijn voor het verzorgen van het onderwijs. Het panel deelt de opvatting van de faculteit dat verhuizing geboden is, gezien het groeiende aantal studenten. Het panel waardeert de betrokkenheid van de bibliotheekstaf bij het onderwijs, met name het vaardighedenonderwijs.

Het panel stelt vast dat de studiebegeleiding adequaat is met het oog op de studievoortgang. Studiebegeleiders zijn goed op de hoogte van de studieprogramma's en kunnen studenten goed adviseren over keuzemogelijkheden. De digitale intakeprocedure is een adequaat middel om studenten de weg te wijzen. In de masterfase ligt het initiatief meer bij de student zelf om vragen aan begeleiders te richten. Het panel stelt vast dat dit past bij behoeften van studenten. Het panel waardeert de uitbreiding van de formatie van de studiebegeleiding en adviseert die vooral in te zetten ter ondersteuning van studenten die extra uitdaging in hun studie nodig hebben. Het panel stelt vast dat de informatievoorziening adequaat is.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden QANU dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'voorzieningen' als voldoende.

Interne kwaliteitszorg

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

Het panel stelt vast dat het onderwijs in de opleiding voldoende wordt geëvalueerd. Daarbij worden samenhang, inhoud en studeerbaarheid van het programma en de voorzieningen regelmatig door studenten beoordeeld. De opleidingscommissies en het management volgen de uitkomsten actief en er wordt adequaat gereageerd als de evaluaties daar aanleiding voor geven. Het panel stelt vast dat de opleidingscommissies zich betrokken voelen bij de kwaliteitszorg van de opleidingen en dat suggesties vanuit de commissies worden gehoord. Het panel vraagt aandacht voor de borging van de continuïteit in de opleidingscommissies. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de vakken.

Het panel heeft waardering voor de manier waarop gewerkt wordt aan de verbetering van het onderwijs. Het heeft kennis genomen van de verbeteringen die door het management zijn ingevoerd naar aanleiding van evaluaties. Ook voeren docenten op eigen initiatief verbeteringen door op basis van cursusevaluaties en andere signalen. Het panel is positief over de pilots op het gebied van onderwijsverbetering en moedigt de opleiding aan hier mee door te gaan. Het panel is van mening dat de continuïteit binnen het kwaliteitszorgsysteem kan worden bevorderd, onder andere door het contact tussen de verschillende betrokken partijen te verstevigen.

Het panel stelt vast dat studenten en docenten bij de kwaliteitszorg zijn betrokken, via de opleidingscommissies, de Facultaire Studentenraad en de examencommissie. De opleiding staat voldoende in contact met het werkveld, mede doordat veel docenten werkzaam zijn in de beroepspraktijk. Deze contacten dragen bij aan de bevordering van de kwaliteit van de opleiding. Het panel constateert dat alumni niet actief betrokken worden bij de kwaliteitszorg

Pagina 6 van 8 van de opleiding, maar zich wel verbonden voelen met de opleiding. Het panel steunt het initiatief om het contact met de alumni kleinschaliger in te richten.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden QANU dit onderwerp positief heeft bevonden.

De NVAO beoordeelt derhalve het onderwerp 'interne kwaliteitszorg' als voldoende.

Resultaten

Het panel komt tot de volgende bevindingen en overwegingen.

De opleiding wordt afgesloten met een scriptie van 10 ECTS. Uit aanvullende informatie die de NVAO desgevraagd heeft ontvangen blijkt dat het panel steekproefsgewijs twee scripties van de opleiding heeft beoordeeld. Het panel stelt vast dat de scripties in de masteropleidingen van de faculteit van wisselende kwaliteit zijn, van net voldoende tot uitstekend. Zij laten goede probleemstellingen zien en bevatten een heldere argumentatielijijn. De totstandkoming wordt begeleid door een docent en de beoordeling komt tot stand in samenspraak met een tweede lezer. Het panel stelt vast dat de beoordeling adequaat is. Het panel beveelt aan meer aandacht te geven aan methodologie in de scripties en meent dat deze meer blij moeten geven van het vermogen van studenten om rechtsvormend te denken. Het panel constateert dat alumni tevreden zijn over het niveau van de opleiding en de voorbereiding op de arbeidsmarkt, in zowel de juridische praktijk als in wetenschappelijk onderzoek.

Het rendement in de opleiding bedroeg in de jaren 2004-2008 gemiddeld 30% (na één jaar) en 75% (na twee jaar). Het panel stelt vast dat de opleiding veel zorg besteedt aan het verbeteren van de rendementen. Uit aanvullende informatie die de NVAO desgevraagd heeft ontvangen blijkt dat het panel haar positieve oordeel baseert op de mate waarin de opleiding haar verantwoordelijkheid neemt en maatregelen implementeert om de rendementen te verbeteren.

De NVAO stelt vast dat in het VBI-rapport en de aanvullende informatie weliswaar uiterst matig maar op zich genoegzaam is gemotiveerd op welke gronden QANU dit onderwerp positief heeft bevonden. In elk geval vormen de lage onderwijsrendementen een knellend aandachtspunt voor de opleiding. De NVAO verwacht dan ook maatregelen ter bevordering van het studiesucces.

Met deze kritische kanttekening beoordeelt de NVAO het onderwerp 'resultaten' wel als voldoende vanuit het door het panel uitgesproken vertrouwen in de genomen en te nemen maatregelen om de rendementen te verhogen.

Pagina 7 van 8 **Besluit:**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 7 februari 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 27 februari 2012, heeft de instelling van die gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit dat accreditatie wordt verleend aan de wo-master Informatierecht (60 ECTS; varianten: voltijd, deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam.

Dit besluit treedt in werking op 7 maart 2012 en is van kracht tot en met 6 maart 2018.

Den Haag, 29 februari 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Guido Langouche
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Facet	Beoordeling door VBI	Beoordeling door VBI
		<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>
1. Doelstellingen	1.1 domeinspecifieke eisen	V	V
	1.2 niveau master	V	V
	1.3 oriëntatie wo	V	V
Beoordeling onderwerp		V	V
2. Programma	2.1 eisen wo	V	V
	2.2 relatie doelstellingen – programma	V	V
	2.3 samenhang programma	V	V
	2.4 studielast	V	V
	2.5 instroom	V	V
	2.6 duur	voldaan	voldaan
	2.7 afstemming vormgeving en inhoud	V	V
	2.8 beoordeling en toetsing	V	V
Beoordeling onderwerp		V	V
3. Inzet personeel	3.1 eisen wo	V	V
	3.2 kwantiteit personeel	V	V
	3.3 kwaliteit personeel	V	V
Beoordeling onderwerp		V	V
4. Voorzieningen	4.1 materiële voorzieningen	V	V
	4.2 studiebegeleiding	V	V
Beoordeling onderwerp		V	V
5. Interne kwaliteitszorg	5.1 evaluatie resultaten	V	V
	5.2 maatregelen tot verbetering	V	V
	5.3 betrokkenheid medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	V	V
Beoordeling onderwerp		V	V
6. Resultaten	6.1 gerealiseerd niveau	V	V
	6.2 onderwijsrendement	V	V
Beoordeling onderwerp		V	V
Eindoordeel		Positief	Positief

De facetten krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E), met uitzondering van het facet "Duur" (2.6), waarvoor geldt: "voldaan" of "niet voldaan". De onderwerpen krijgen het oordeel voldoende of onvoldoende